

Lehdistötiedote

Luxemburg, 25. tammikuuta 2016

EU:n tarkastajat: Tonavan veden laatu ei ole parantunut paljoakaan hoitosuunnitelmista ilmenevän kunnianhimon puutteen takia

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen julkaisemassa uudessa kertomuksessa todetaan, että Tonavan veden laatu on parantunut vain vähän, vaikka vesistöalueen maat ovat soveltaneet EU:n vesipolitiikan puitedirektiiviä vuodesta 2004. Tarkastajat tuovat esille, että keskeisenä syynä vähäiseen edistymiseen on maiden hoitosuunnitelmista ilmenevä kunnianhimon puute. Tarkastuksessa keskityttiin neljään Tonavan vesistöalueella sijaitsevaan jäsenvaltioon (Tšekin tasavalta, Unkari, Romania ja Slovakia).

"EU:n vesipolitiikan avulla olisi varmistettava ihmisten ja ympäristön kannalta riittävä hyvälaatuisen veden määrä," toteaa tarkastuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen George Pufan. "Maiden on tehostettava toimiaan, jotta tämä toteutuisi Tonavan alueella."

Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta suunnattiin vuosina 2007–2013 yhteensä 6,35 miljardia euroa jäteveden käsittelyä varten Tonavan alueella sijaitseville jäsenvaltioille. Saman ajanjakson kuluessa Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta maksettiin 6,39 miljardia euroa korvauksia maatalouden ympäristösitoumuksia noudattaville viljelijöille.

Jäsenvaltioiden vuonna 2009 antamat vesipiirin hoitosuunnitelmat eivät kuitenkaan olleet kovinkaan kunnianhimoisia. Tarkastajat toivat esille, että heikkolaatuisia vesistöalueita koskevia toimenpiteitä ei ollut kohdennettu hyvin. Tämä johtui erityisesti seurantajärjestelmien puutteista, joiden seurauksena vesistön huonon tilan aiheuttavan pilaantumisen tyypistä ja lähteistä ei ollut riittävästi tietoja. Lisäksi jäsenvaltiot vapauttivat ilman riittäviä perusteita huomattavan määrän vesistöjä tärkeistä hyvän tilan saavuttamista koskevista määräajoista.

Yhdyskuntajätevesidirektiivin täytäntöönpanossa ilmeni viivästyksiä, eikä nitraattidirektiiviä (jonka tarkoituksena on nitraattipäästöjen vähentäminen) hyödynnetty täysimääräisesti. Erityisiä päästöraja-arvoja edellyttäviä jätevedenpuhdistamoja ja teollisuuslaitoksia ei yksilöity. Maatalousalan lisätoimenpiteiden vaikuttavuutta heikensi se, että toimenpiteet olivat pääasiassa vapaaehtoisia.

Tarkastajat esittävät joukon suosituksia sekä jäsenvaltioille että Euroopan komissiolle.

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot.

Eryityskertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja Puh. (+352) 4398 47063 Matkapuhelin (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja Puh. (+352) 4398 45410 Matkapuhelin (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Sähköposti: press@eca.europa.eu

@EUAuditorsECA

eca.europa.eu

Jäsenvaltioiden olisi

- parannettava vesistöjen pilaantumisen seuranta- ja diagnosointijärjestelmiään
- perusteltava vapautusten myöntäminen selkeästi ja pätevästi
- yksilöitävä kohdennettavaksi kustannustehokkaita toimenpiteitä
- harkittava maksuja tai veroja, joiden avulla päästöjä vähennetään.

Komission olisi

- annettava ohjeita edistymistä koskevasta eriytetystä raportoinnista
- tutkittava mahdollisuutta asettaa sitovia kriteereitä jäsenvaltioiden toimittamille yhdyskuntajäteveden puhdistamoiden tarkastuksille
- harkittava maaperään sijoitettavan fosforin määrän rajoittamista
- annettava ohjeita hajakuormituksen aiheuttamiin ympäristövahinkoihin liittyvien kustannusten kattamisesta (hajakuormitusta aiheutuu useiden eri toimien seurauksena). Saastuttaja maksaa -periaatetta sovelletaan tällä hetkellä vain osittain maatalouden aiheuttamaan hajakuormitukseen.

Komission ja jäsenvaltioiden olisi yhteistyössä arvioitava käytössä olevien täytäntöönpanon valvontamekanismien tehoa maataloudessa.

Toimittajille tiedoksi

”Veden laatu Tonavan jokivesistöalueella” on toinen Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomus, joka koskee Tonavan vesistöaluetta. Kertomuksessa arvioidaan veden laatua Tonavan jokivesistöalueella useiden eri tekijöiden avulla. Arvioinnin perustana on käytetty vesipolitiikan puitedirektiiviä. Ensimmäinen kertomus ”EU:n rahoitus Tonavan jokivesistöalueen yhdyskuntajätevesien puhdistamoille” julkaistiin heinäkuussa 2015.

Euroopan vesiin vaikuttaa orgaanisten aineiden, ravinteiden ja kemiallisten aineiden aiheuttama pilaantuminen. Vesien pilaantumisen lähteitä ovat esimerkiksi kotitaloudet, teollisuuslaitokset ja maatalous. Vuoden 2000 vesipolitiikan puitedirektiivillä yhdenmukaistettiin vesipolitiikkaa koskevaa aiempaa EU:n lainsäädäntöä. Direktiivillä otettiin käyttöön keskeisenä täytäntöönpanovälineenä vesipiirin hoitosuunnitelma. Ensimmäisten suunnitelmien määräaika oli vuonna 2009, ja ne oli saatettava ajan tasalle joulukuuhun 2015 mennessä. Suunnitelmissa on annettava tietoja eri vesistöjen veden laadusta, hyvän ekologisen ja kemiallisen tilan saavuttamisen epäonnistumisen syistä ja tarvittavista korjaavista toimenpiteistä.

Erityiskertomus nro 23/2015 "**Veden laatu Tonavan jokivesistöalueella: vesipolitiikan puitedirektiivin täytäntöönpano etenee, mutta vielä on jonkin verran tekemistä**" on saatavilla englanniksi (muut kielet tulevat saataville lähiaikoina).